

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор!
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 16 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
«трім неділя і руских свят
1 1/2 год. пополудні.

Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під ч. 1.
«Л. Домбровського (Хорунщини). Екс-
педиція місцева в Агенції Со-
половського в пасажі Гавсман.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженя. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
славі» 40 с. від стрічки. По-
дьяки і приватні донесеня по
33 с. від стрічки.

Міністерство Тіси в угорськїм соїмі.

(X) Міністерство гр. Тіси представило ся парламентарним звичаєм в угорськїм соїмі. Тамонний звичай вимагає, щоби нове міністерство виступало з своєю програмою наперед в посольськїй палаті, а опісля в палаті вельмож. Гр. Тіса змінив свій звичай, хоч не добровільно, і виголосив свою програму насамперед в палаті вельмож, позаяк в посольськїй палаті розпочала ся обструкція і не допустила до слова міністра-президента. Тим способом склало ся так в перший раз в Угорщині, що палата вельмож насамперед дізнала ся про програму нового міністерства. Вправді буває се і в інших європейських парламентах, що послы криком і галабурдами не допускають до слова речника правительства, котрий без огляду на галабурду проголошує свою програму, не зважаючи на се, чи єго слухають. Так само міг се зробити і гр. Тіса, не потребував сердити ся таким поступованем опозиції і міг своє зробити. Але мабуть як-раз єму на тім залежало, щоби вислухано єго річи, або може бажає тим показати, що не дасть ся залакати обструкцією і радше відступить навіть від прийнятого там звичаю, якби мав піддати ся насилі. Але яка-б не була понука до сего почину нового міністра-президента, се не має великого значіння, се одно є важне а разом не відрадне, що відносини в угорськїм соїмі з приходом міністерства Тіси зовсім не поправили ся, а бодай не дуже змінили ся. Гр. Апоні, хоч уступив з президентури і як-раз може для того, є все ще бажанєм опозиції, котра витала єго ентузіастично, а на сторонництво Кошута не може гр. Тіса так само покладати свої надії, як і гр. Куен-Гедерварі, хоч сей останний вдавав ся в переговори з Кошутом.

Все те виявило ся виразно при вступі гр. Тіси і єго міністерства до посольськїй палати, опозиційні бесідники величали гр. Апонієго і були вельми раді, коли скрайні їх товариші розпочали бучу проти гр. Тіси і не хотіли допустити єго до слова. Опозиційні речники чепили ся на самім вступі пустих формальностей, а хоч на президиальнім місци не сидів уже гр. Апоні, трудно було регуляміном спинити почини опозиції.

Перший виступ гр. Тіси не вінчав ся отже успіхом, хоч нема ще причини говорити про безуспішність, позаяк ліберальне сторонництво держало ся зовсім сьміло і рішучо, а на президиальнім місци не засів ще Перчель, по котрім сподівають ся рішучого виконуваня регуляміну.

Не потребують отже ще тратити надії ті, що сподівають ся звороту в угорськїм соїмі, бож не можна було навіть припустити, щоби опозиція так легко зложила зброю і певно ніхто не сподівав ся того, щоби положене в Угорщині в одній хвилі перемінити ся.

Програма гр. Тіси, проголошена в палаті вельмож, не відбігає в нічїм від програми, яку він перед тим розвинув в лібе-

ральнім клубі. Він стоїть вправді на становищі дуалізму, одначе в переведеню військової програми комітету девятки, хоч як обмеженої, проявляє змаганє до самостійного становища Угорщини. Приділюванє малярських офіцерів до угорських полків, плеканє малярського приросту в армії, у військових школах, заведенє малярської перепіски урядової, — все те помало підготовить підвалини до самостійности угорської армії, до якої скрайні живля малярські змагають насильно. Але побіч військової програми міністерство гр. Тіси буде змагати до удержаня національної одноцільности угорської держави, значить, він буде дальше гнобити розвиток намалярських національностей в Угорщині з більшою ще може насилію, як єго попередники. Він заявив, що з всякою рішучістю буде виступати проти тих, котрі би намагали ся кинути смолоскип поміж іншеязычних горожан угорської держави.

В дальших виводах звернув ся міністер-президент до біжучих справ і вказав на потребу полагоди бюджету і військового закона та вибору делегацій, на потребу уладженя відносин внутрішних, задля котрих чимало потерпіли фінансове становище Угорщини. З інших справ внутрішних підніс гр. Тіса потребу управильненя плат урядників, а відтак обговорив конечність цлово-торговельного союзу, цлової тарифи і торговельних договорів, а на останку порушив питанє про охорону і обезпечене робітників і відповідну реформу виборчу, яка би і ширшим верствам населеня забезпечила потрібну їх справам репрезентацию в законодатних тілах.

Сецесія задля компромітації.

Буковинський соїм став ся зрілищем нечуваного скандалу в історії парламентаризму.

Два скомпромітовані соїмові клуби: румунський і вірмено-польський устроїли в середу сецесию і від того часу з причини недостачі комплекту не можуть відбувати ся засідання соїму.

Початком сего сумного кінця була статя в *Bukowinaer Journal*-у п. з. «Румуни і жида», в якій автор в визькій спосіб накинув ся також на пос. Миколу Василька. Підозріне о авторство сеї статі упало на румунського посла Янка Фльондора, але він заручив словом чести, що він не має нічого спільного з сею статією. Тимчасом редактор *Buk. Journal*-у виявив, що автором названої статі є дійсно пос. Фльондор. Наслідком сего він мусів виступити з румунського клубу, а соїм вибрав комісією з сімох членів, яка мала розвідати справу і здати соїмови звіт, чи п. Фльондор був автором згаданої статі, чи ні.

Комісія справила ся з порученєм до двох тижнів і на понеділковім засіданю пос. Бежан відчитав догичний реферат. Комісія заявила, що пос. Фльондор не писав згаданої статі. Сей безпримірний акт укриваня нечести румунського посла своїми союзниками викликав справедливе обуренє по стороні «Вільнодумного клубу», до якого належать рускі послы та пос. А. Ончул і др. Штравхер. В довгій дискусії, в якій заберали

голос пос. др. Стоцкий, Пігуляк, М. Василько, Ончул і Штравхер, вказано, що комісія допустила ся сфалшованя протоколу, або нарочно переслухувала сторонників Фльондора, які визнавали в єго користь. Пос. Мик. Василько вказав дальше, якими негідними способами п. Фльондор воює проти него, та в дальшій промові подав характеристику деяких членів румунського клубу, сторонників Фльондора.

При кінци засіданя пос. А. Ончул заявив, що супроти наведених фактів «вільнодумний союз» здержить ся від голосованя над рефератом комісії в справі Фльондора. По тій заяві члени «вільнодумного союзу» вийшли зі салі, задля чого не могло відбутися голосованє.

На слідуєчїм засіданю соїму в середу пос. А. Ончул запитав краєвого маршалка, що він думає вчинити, аби соїм відбував частійше засідання? Опісля пос. Ончул поставив нагяче внесене, аби соїм приступив сейчас до бюджетової наради. Маршалок в незручний спосіб пояснив, що не може змінити дневного порядку. На ту заяву зголосив ся до слова пос. Мик. Василько, а по нїм п. Волчинський, голова румунського клубу. Голос одержав перший п. Волчинський і заявив, що румунський клуб опускає соїм. Таку саму заяву зложив п. Богосевич іменем чотирох членів вірмено-польського клубу, почім члени обох клубів серед насьмішок прочих послів вийшли зі салі, а маршалок замкнув засіданє мимо протестів.

«Вільнодумний союз» оголосив в тій справі заяву в «Буковині», яка звучить:

«При кінци дебати над внеском комісії для висказаня негодованя наш голова зложив власне заяву, що члени «Вільнодумного союзу» не вважають соїм компетентним до рішеня ухвали в справі політичної афери Я. Фльондора, яку замінено в личну аферу чести. Консеквентно до того переконаня віддалили ся ми — а з нами члени німецько-поступового клубу — перед голосованєм над внеском комісії для висказаня негодованя. В дальшій консеквенції, передівсім однако також, аби соїм піднести в ниво личних афер чести на шлях хосенної діяльности, старали ся ми всі нагячі краєві справи в дорожї пильних внесків поставити на дневний порядок.

«Тенденційне толкованє регуляміну зі сторони краєвого капітана уможливило румунському клубови і з ним заприятенному вірменсько-польському клубови унеможливити тенденційне введење предложеного нами дневного порядку — що мало на цілі довести діяльність соїму до хосенного закінченя.

«Коли ми в згаданім на початку погляді, що соїм не є компетентне форум для рішеня такої афери, не чуємо ся ізольовані, бо через свою неприсутність не лише члени німецько-поступового клубу, але також маркантні своєю обьективністю личности в соїмі, як панове митрополит о. Релта, посадник Кохановський, ректор Герман зівсім ясно виявляють свій погляд на ту справу, оставляємо ми осудови публичности, на кого спадає вина розбитя соїму а тим самим унеможливленє залагодженя всіх пильних краєвих потреб. — Чернівці, 4. падолиста 1903. — Соїмовий «Вільнодумний Союз». — Др. А. Ончул, др. Б. Штравхер, Н. Василько, др. Смаль-Стоцкий, проф. Пігуляк, Т. Левицький.

Підмоги і дотації ухвалені соймом для руских товариств або осіб на 1903 і 1904. рр.

Table with 3 columns: Description of aid, 1903 amount, 1904 amount. Includes entries for Rubrica I (Marija Bereznickij), IV (Na zachoronki gurtivno), V (Vp. p. Marij Ilynickij), and VI (Vp. p. Anni Sharanevichevoj).

*) На 1904. не ухвалено, позаяк не була внесена петиція.

Table with 3 columns: Description of aid, 1903 amount, 1904 amount. Includes entries for Rubrica V (Tov. nauk. dla arheogr. komisij), VI (Vp. p. Anni Sharanevichevoj), and X (Tovaristvu 'Prosve'ta').

— ВІД АДМІНІСТРАЦІІ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залеглостий, та о приєднуванє нам нових передплатників. Новим передплатникам вишлемо даром, о скілько запас вистанє, всі попередні числа з фейлетоном «Записки лікаря».

На грошевих переказах просимо дуже читко виписувати адресу: «Адміністрація часопису Руслан».

НОВИНКИ.

— Календар. В неділю: руско-кат. Димитрія Вм.; рим.-кат. Севера. — В понеділок: руско-кат. Нестора; рим.-кат. Теодора. — Вівторник: руско-кат. Параскеви, Неонілі; рим.-кат. Андрея з Ав.

— Шшехпольска підмота не має границь. Slowo polskie на чільнім місці перепечатало вчера найпоганіші інсинуації з віденської жидівської шматки West-östl. Correspondenz, яку наняли собі шшехполяки до напастий на достойну особу Є. Митрополита Шептицького. До якої безличности посунув ся львівський кореспондент названої віденської шматки і редактора Slow-a p., які признають ті всі інсинуації «слухними і трафними», свідчить кінцевий уступ із згаданої дописи: «Загалом — маячить шшехполяк — є пересвідчене, що в інтересі привернення народної згоди і гармонії в краю не остане нічо иншого, як лише за посередництвом римської куриї привнеолити о. Шептицького до резигнації із становища митрополита, або привнайменше додати єму коадютора». — Не кому иншому, лише непочитальним варшавським заволокам зі Slow-a p. належить надати коадюторів, а згл. кураторів.

— Заяви признаня руским послам. З Коломиї. Зібрані привагідно дня 5. падолиста 1903 в Коломиї рускі свьятички виражають Єго Ексцеленції Митрополитови гр. Шептицькому, Високоповажаному д-рови Олесницькому, яко голові клубу руских послів, і всім послам-сецесіоністам слова щирої подяки, що у важній хвилі стали в обороні прав поневоленого народу. — Коломия дня 5. падолиста 1903. о. Діонизий Вовсуджа, парох в Перерові; о. Йосиф Харжевський, парох в Сопові; о. Он. Верзун, парох Дебеславець; о. Николай Іелюк, парох Заболотова; о. Йосиф Смерешинський, парох в Воскресинцях; о. Григорий Козицький, парох в Залучу н. Пр.; о. Александр Русин, парох в Корничи; о. Василь Калитовський, парох в Трійці; о. Василь Залужкий, сотрудиник в Балинцях.

З Отинії. Честь заступникам руского народу за геройську оборону єго прав! — Русини містошка Отинії.

З Рудок. Виділ «Рудецкої Рускої Ради» солідаризує ся з резолюціями ухваленими на вічу львівських Русинів 30. жовтня 1903 і шле борцям за народну справу грімке: «Слава!» Не в концесіях лежить будучність нашого народа, а в невсипучій праці і в негасаючій боротьбі з ворогами національного відродженя.

Із Старого Самбора. Слава вам рускі герої! З поступком Вашим ми вповні годимо ся. Сецесія то єдина відповідь на розшадлий шовінізм льяцький. Та ми не упадемо. Заподіяні кривди додадуть нам нового духа до борби завзятої В многоті кривд сала народа. — Від Народної Ради в Старім Самборі. Ів. Яворський, В. Волосянський.

Зі Зборова. По причині сецесії наших послів прихляємо ся до їх тактики. — Народові з округи зборецкого.

З Товмача. Признанє нашим послам-борцям шле з глибоким поклоном, солідаризуючи ся з ними — Товмачка народна організація.

— Популярно-наукові виклади в Коломиї. В неділю дня 8. падолиста с. р. відбуде ся в сали

ЗАПИСКИ ЛІКАРЯ.

Переклала Маруся Полтавка. (Дальше).

В «Анні Кареніній» є одна прикра сцена. «Знаменитий доктор — оповідає Толстой, — не старий ще, дуже гарний мущина, забажав оглянути хору Кіті. Він з особливим вдоволенням, як здавалось, налягав на те, що дівоча соромність є лише останкєм варварства і що нема нічого природнійшого над те, як нестарий мущина дотикаєсь молодої, обнаженої дівчини. Треба було покоритись... Після докладних оглядин і опуканя змішаної і оголомшеної від сорому хорої, знаменитий доктор, старанно вимивши свої руки, стояв у гостинній і розговорював з князем... Мати вийшла в гостинну комнату до Кіті. Вичерпана і засоромлена, з особливим блеском в очах наслідком перенесеного сорому, Кіті стояла посеред комнаты. Коли доктор увійшов, вона спалахнула і очи її наповнились слезами».

Постепенно у хорих вироблює ся привычка до таких оглядин; але вона вироблюєсь лише дорогою тяжкого переломлюваня витвореного змалку духового укладу. Не для всіх се переломлюване переходить безкарно. Якось, я памятаю, мені стало прямо немилу від того страшного притупленя сорому, яке подібне переломлюване

може викликати в жіночій душі. Я тоді був ще студентом і їхав на холеру в Катеринославську губернію. В Харкові о десятій годині вечером в наш вагон сіла молода пані, в неї було миле лице з ясними, трохи наївними очима. Ми розговорились. Дізнавшись, що я студент-медик, вона сказала мені, що їздила в Харків лічитись і стала оповідати про свою недугу: вона вже чотири роки терить на болючі періоди і лічать ся в різних професорів: один з них знайшов в неї скривленє матиці, другий — звуженє піхви; місяць тому назад їй розрізувано піхву. Дивлячись на мене в пітьмі вагону своїми, ясними, спокійними очима, вона оповідала мені про симптоми своєї недуги, про її початок; вона втаємничила мене в найтаємніші сторони свого полового і подружнього життя, не було нічого, перед чим би вона сшилася; і мене все те без ніякої потреби, без ніякої ціли, навіть без моїх розпитувань! Я слухав поражений: скільки їй довелося перенести брудких маніпуляцій і розпитувань, як довго і систематично вона мусіла виставляти на допитанє свою соромливість, щоб зробитись спосібною до такого безцільного обнажуваня себе перед першим ліпшим, кого стріне.

А прецінь, колиб соромливість в жінки мала инший характер, — то не можна би єї так легко знищити і викликати таке моральне спустошенє в жіночій душі. В Петербурзі мене покликано раз до хорої студентки. Всі симптомати промовляли за жолудковим тифом; селезінку можна було намацати крізь сорочку, але щоби

побачити розеолю, треба було обважити живіт. Я на хвилину спинив ся, — мені ще й доси важко і ніякого вимагати сього.

— Чи треба підняти сорочку? — просто запитала дівчина, догадавшись, чого мені треба.

Вона підняла. І все отсе болісне, соромливе, важне вийшло простим і легким. І такою симпатичною для мене стала отєя дівчина з поважним лицем і розумними, спокійними очима... Я бачив, що для неї в тім, що зайшло, не було обиди і муки, бо в гру входило тут правдче образованє. Я пересвідчений, що хоть она так просто і легко обнажилась передомною — то зустрівшись випадково в вагоні з ким небудь, она напевно не стала би сповідатись так, як там та...

Що для чоловіка стыдно, а що ні?

Є племена, які соромлять ся одягатись. Коли місіонарі роздавали хустки Індіанцям Оріноко, пропонуючи їм покривати тіло, то жінки кидали, або ховали хустки, кажучи: «ми не накриваємо ся тим, бо нам соромно». В Бразилії Йоллес стрів в одній хаті цілком голі жінки, які ані трошки не збентежились тим; а між тим одна з них мала «саю», себ то рід спідниці, яку иноді надівала, і тоді, після слів Йоллеса, вона соромилась майже так само, як цивілізована жінка, коли ми застали її без спідниці.

Що є сором? Ми судимо про него з нашої точки погляду, на якій ми станули в наслідок діланя найбільше ріжнородних, цілком випадкових причин. Ті люди, що більше соромливі

«Народного Дому» (і. пов.) виклад Вп. Ярослава Весоловського: Про новини нашої літератури. Початок о 6. год. Вступ вільний. — За арт.-викладову секцію І. Р. Н. Д. в Коломиї: Ів. Раковський, голова.

— **За зміст скофісованих статей** в «Гайдамаках» відбуде ся дня 13. с. м. перед судом присяжних розправа проти редактора того тижневика, п. Петрицького. Розправі буде проводити президент Прилуцький.

— **Університет а монахині.** Теперішній папа Пії Х., дозволив монахиням ходити на виклади і складати іспити на публичних університетах, чого не хотів допустити ніяким чином его попередник. На університеті в Інсбруку записало ся чотири монахині.

— **На женську семінарію учительську** Руского Товариства педаг. у Львові зложив о. Іван Любавич з Острова 10 корон, за що тут складаємо ему прилюдне спасибі!

— **Б. угорські міністри у цїсаря.** На оводішній пращальній авдієнції явили ся у цїсаря члени бувшого угорского міністерства: Гр. Куен-Гедерварі, Власіч, Дарані, Ланг, Кольшоварі і міністер для Хорвації Томасіч. Монарх заявив їм, що они уступають по трудолюбивій, многолітній міністерській діяльності. «При тій нагоді — говорив цїсар — вискакую вам, панове, сердечну подяку за нашу вірність, ревність, знатні заслуги і за патріотичне посв'ячене, коли ви в найближшій манушній серед критичних відносин улекшили утворене мого угорского правительства. Число на се, що панове посв'ячать і на будуче свої знамениті здібности публичним саравам». Опісля попрощав монарх кожного міністра з окрема.

— **Дре міх і квичить.** Гарне свідощтво праці та освідомлення нашого бідного мужицтва та завмерлого на перший погляд руского міщанства Всч. ОО. Василянми виставив вчерашній русинодний «Dziennik polski». Ся гакатистична газета накинута ся мокрим рядном на жовківських оо. Василян гisum teletis за се, що вони заложили в селі Винниках під Жєвквою крамницю та як добрі паєтпрі при кожній нагоді вивають своїх парохіян купувати лишень у своїх. Польским гакатистам жалі, що через василянську ревність не буде міг вегетувати польський склеп «Кулка рольнічого», який ось недавно заложено в Винниках. Панове гакатисти бачуть в ревній душпастирській роботі жовківських Василян «завісць», та тут ми позволюмо собі синтати «чесних» шлягунів так: Коли ви вже так дуже любите наш «людек», то навіщо ви заклали в Винниках побіч вже існуючої рускої крамниці ще й польську? Пещо ви не вивали в своїй безконечній «мілосці» народ, купувати в рускій крамниці, а заложили нову крамницю польську? Ні, гакатисти, не з «мілосці» заложили ви склеп «Кулка рольнічого», і навіть не з «завісць», а з безконечної ненависти до всего, що руске, в нікчемнім намірі повалити існуючу вже крамницю руску.

— **Магістратска напасть.** Перед кількома місяцями наша редакція не прийняла листу, не повно оплаченого. Дирекція почт знаючи з надрукованої на коверті фірми, що лист походить зі Львова, передала его львівскому магістратови до примусового стягнення долати від висилаю-

від нас, і ті, що менше соромливі, як ми, однаково викликають в нас вибачливу усмішку над їх «некультурністю». Східна жінка соромить ся відкрити перед мущиною своє лице, руська баба вважає соромним вийти між людей простоволосою; гоголівські пані вважали неввічливим сказати: «я висмаркалась», а казали: «я облегла собі ніс», «я обійшлась при помочи хусточки». Для нас все те сьмішно і ми щиро не розуміємо, що є соромного в відкритій голові, або лещи, чому неприлично сказати: «я висмаркалась». Але чому не видає ся нам сьмішною жінка, що соромить ся обнажити перед мущиною коліно, або живіт, чому на балю найскромніша дівчина не вважає соромним явитись з обнаженою верхньою половиною грудий, а та, що обнажить груди по пояс, є цинічною? Чому нас не разить мущина, який не прикриває перед женщиною бороди й вуєв — безсумнівно другорядних полових прикмет мущини? Сказати: «я висмаркалась» не стидно, а згадувати про інші фізіологічні функції, правда, так само неестетичні, але й не менше природні — неможливо. І от люди в прияві осіб другого пола наражають себе на муки, нерідко навіть на небезпечність поважного занедужання, але не зваяють ся навіть показати виду, що їм треба зробити те, без чого, як кожний знає, не можна обійтись чоловікови.

(Дальше буде.)

чого. Однак магістрат дуже «любезно» настроєний до нашої редакції прислав нам оводі сей лист і «вирок» до примусового доручення нам листу і стягнення належитости в квоті сїм сотаків. Нині прийшов другий раз з тим листом і «вироком» не лише возний але і сам комісар магістрату, і ледви позволив собі пояснити, що недоплачений лист належить доручити висилаючому, коли адресат его не прийме. Видко, що функціонарі магістрату мають багато вільного часу, коли хмарою лаять по місті, несвідомі, де мають зайти.

— **3 судової салі.** Перед трибуналом присяжних судій у Львові розпочала ся дня 6. с. м. судова розправа о убийство, якого допустили ся Червеній гесте Слупецкий (незаконного походження), Вержхолок і Радзевич, на Оранжевій і Рифці Шпіннерівній, в домі при ул. Косцюшка ч. 5. Злочин представляє ся ось як: Дня 15. червня с. р. зішли ся Вержхолок і Червеній та, нарікаючи на недостатку грошей, пішли на горівку. В шинку при чарці рішили обрабувати Оранжеву. Отже пішли сейчас купити ножі, вийшли перед 10. год. до каменіці, в котрій мешкала Оранжева та скрили ся в отвертій пивниці на подвір'ю. До виконання злочину мали приступити доперва тоді, коли всі вернуть до дому в каменіци. Між тим виходив Червеній-Слупецкий кілька разів з пивниці і порозумів ся із Радзевичем, що стояв на подвір'ю, чи можна вже починати. Коли Радзевич звістив, що вже повернув послідній локатор, вийшли его свільники із пивниці та наблизили ся до дверей кухні Оранжевої. Червеній заступав після умови до дверей, а на питанє служниці Рифки Шпіннерівної, відповів, що приніс телеграму. Шпіннерівна убрала ся скоро і отворила двері із свічкою в руках. Тоді Червеній кинув ся на неї з ножем а Вержхолок вирвав їй з рук свічку і загасив Шпіннерівну повалено на ліжку, а коли она пробувала боронити ся, Червеній задав їй смертоносний удар в шию. Підчас того держав Вержхолок жертві ноги, щоби не вирвала ся. Червеній накрив Шпіннерівну подушками, а коли побачив, що она не живе уже, уд в ся в Вержхолок до спальні Оранжевої, котра вже спала. І ту Червеній кинув ся на неї, пхнув єї пожем в шию і вона видала тільки войк: ой, ой! і умерла. Тоді Червеній засвітив свічку виняв з під подушки Оранжевої ключі, отворив ними касу, повимітував звідси папері та дорожчіности, а Вержхолокві приказав забрати тільки готівку. Найдено готівкою 4 банкноти по 50 К і троха дрібної монети. Ті гроші забрав Червеній. Опісля вернули убийники до першої кімнати, отворили там куфер, а Червеній вийняв з него золотий дамський годивник, монетку з дрібною монетою і перстеном, котрий его опісля зрадив. Уже зоріло, коли они вийшли за браму, котру отворив їм Радзевич. Оба злочинці удали ся ніхотою за городенку рогачку, де Червеній дав Вержхолокови 100 К, троха дрібних грошей і золотий годивник. В придорожнім рові умив собі Червеній руки, опісля зайшов до якихсь домків під Зимною Водою, наняв фіру і поїхав із своїм спільником до Городка. Ту попрощали ся. Вержхолок удав ся до Перемішля, де его арештовано, а Червеній вернув до Львова, звідки через Тернопіль і Збараж утік до Росії, де его зловлено і видано.

— **Др. Кербер і Словінці.** З Целівця доносять, що др. Кербер яко міністер судівництва видав тайний обіжчик, що забороняє уживати в кариятійських судах підчас розправ словінської мови. Оводі не позволив председатель уживати адвокатови підчас розправи словінської мови, покликуючи ся на розпорядженє висшої власти. Словінські адвокати в Целівці ухвалили вивзати еловінських послів до безглядної борби проти теперішнього кабінету.

— **Помилуванє.** В марті 1903. р. засудив суд в Нецу офіцера 17. п. п. Рігера на 6 літ твердині за убийство капітана Адамса. Ся справа викликала була свого часу велике враженє в Німеччині. Капітан Адамс посварив ся при бенкеті із військовим лікарем д-ром Рігером (братом засудженого офіцера) і ударив его в лице. Наслідком сего мав бути поєдинок поміж капітаном а зневаженим офіциром. Щоби охоронити брата, котрий мав жінку і діти, перед поєдинком і перед неминучою смертю — бо капітан був добрим стрільцем — удав ся поручник Рігер до мешканя капітана Адамса і застрільв его. За се засуджено его на дєградацию і на 6 літ твердині. В сих днях змінив цїсар останок кари твердині на звичайну вязницю.

— **Зелізня з Америки до Європи.** Акційне товариство Trans Alaska Sibirian Railroad Company постановило завести безпосередне зелізняче получене сушею між Нью-Йорком а Петербургом, зглядно Берліном. Через Аляску мав бути побудована нова зелізняця, а звідтам мав она йти великим тунельом в проліви Берінга на Сибір. Ту лучила б ся з сибірскою зелізницею і таким чином мали би ми получене сушею між Америкою а Європою. Однак сей проєкт натрапляє на великі перепони. Колиб навіть перекопано тунель до островів Діомеа, вносила би все таки его довжина що найменше 30 км.

Ще важнішу перепону становить глубина моря, що виносить там 40—70 м. і страшні зимна на Алясці, котрі можуть унеможливити там всякі земні роботи. Однак сей плян, такий сьмілий і далекосяглий подобав ся Американцям, тому акції того товариства розходять ся дуже численно.

— **Страшний пожар.** В неділю вибув о 3. год. рано пожар в Москві, в домі Вонкова, при ул. Семйонівській. Огонь обіймив в одній хвилі входові сходи і найвисший поверх та стрих. На тім поверсі мешкала родина купця Кузнєцова, котра як-раз спала. Нараз пробудив їх дим і горячо. Нещасні хотіли вибічи сходами, а коли побачили, що они в огні, постановили вискочити разом з дітьми вікном. Перша скочила 9-літна дівчинка, Клявдия, і забила ся на місці. Потім скочила Кузнєцова і потовкла ся так тяжко, що в дорозі до шпиталя померла. Дальше скочила ще одна донька і потовкла ся тяжко. Тільки 12-літній син, Никола, відважив ся ратувати себе через горючі сходи і дійсно спас житє, попаривши ся лиш незначно. Сам Кузнєцов з двома малими донечками не зміг вискочити. Коли огонь погашено, найдено три спалені трупи. Крім того вискочили з сусідних мешкань дві пані і потовкла ся тяжко, а кільканайцять осіб віднесло рани та попареня. Огонь підложено.

— **Цікавий случай лєтарґу.** Одна девятнадцятилітня дівчина, що мешкала із своїми родичами в Мійо в Авероні (у Франції) страшила нараз притомність і перебула в тім стані вісім днів. Кождої хвилини надіяли ся єї смерті. Однак нечаяно дівчина встала, попросила їсти і споживала в'єо дуже жадно. Она розказувала опісля, що чула добре все, що діяло ся кругом неї, однак не була в силі зайвти хочби і найменшим рухом, що она жива. Тепер дівчина зовсім здорова і єї житю не грозить ніяка небезпека.

— **Нагайка сахалінського ката.** Російський фейлетовіст, Дорошевич, що відбував подорожє по Сибірі та Сахалїні, розказує в одній петербурзькій часописі, що він має нагайку «славного» сахалінського ката, Камлева. Та нагайка — пише Дорошевич — переміяла ся в руках того катівского віртуоза в артистичний інструмент. Найвправніше око не могло ніяк пізнати, чи удар нею був справдішній чи «позірний». Коли кат показав мені ту стару нагайку, запитав я его, кількома ударами може він убити чоловіка. «Двома» — відповів він. Однак опісля подумав і сказав не без гордості: «Вкінці встане і один, щоби поломати ребра». Опісля дав він мені представлєнє. «Ось маєте два удари — сказав він — один справдішній, а другий позірний, так званий «кожуховий». Я положив на лавку свою грубу нотатку — у враздусі засвістило, дав ся чути страшений удар і нотатка розлетіла ся на дрібні куснички. «Так, тепер положіть ту ласкаво свою ручку» — сказав він. Із жахом положив я на лавку руку. Той сам різкий свист, той сам страшний удар — і я почув через рукавичку легенький дотик неначе ніжних жіночих пальчиків. Камлев поглянув на мене із триумфом. «Дивна річ, сказав я, щоби лиш сказати що небудь. І ніхто не пізнає?» «Ніхто! Ми-ж працюємо на се — учимо ся на солом'яних ляльках». А коли я сказав тому страшному чоловікови: «Ту кару, як кажуть, мають знести» поглянув він на мене похмуро. Однак опісля перехрестив ся і сказав: «Дан би се Бог!» І се сказав не Лев Толстой, а кат з Сахалїну!

— **Дрібні вісті.** Міністер просьвіти затвердив ухвали професорскої колеґії львівского університету, що допускаяють до викладів д-ра Едварда Бернацкго яко приватного доцента загальної і експериментальної патолоґії на лікарським виділі, а д-ра Кароля Гадачка яко приватного доцента археолоґії і скриптора університетскої бібліотеки Болеслава Маньковского яко приватного доцента педагоґіки на філософичнім виділі.

Наука, штука, література.

— **Поступ ч. 43** (з 6. с. м.) містить отсі статі: Ярослава Весоловського: Кобзарі (з ілюстрацією). — Н. Д.: Звідки бере земля тепло? — Як казали гайдамаки? — Стефана Проскурчина: Альтюпатія й гомеопатія. — Д-ра Єроніма Калитовского: Дещо про Канаду (дальше). — Сунєне садовияни без огню. — Всячина. — Переписка Ред. і Адм. і оголошеня.

Телеграми

з дня 7. падолиста.

Будапешт. На нинішнім засіданю угорської палати послів вибрано президентом палати п. Дезидерія Перчеля 158 голосами на 187 голоуючих. Прочі картки були переважно порожні.

Прага. Тутешні часописи звіщають, що наслідком того, що розбили ся переговори поміж Німцями а Чехами, не відбуде ся уже жадне засіданє сойму.

Софія. Книгиня Клементина, мати кн. Фердинанда болгарського, звернула ся до кількох пануючих з проською о поміч для Македонців, що утікли до Болгарії, бо они находять ся в дуже прикрім полсженю. Австрійський цїсар переслав на тую ціль на руки австрійско-угорського заступника в Софії 10.000 К.

Царгород. Ходять ту вість, що на случай, якби султан не виконав всіх услівій, поставлених у мірцштегській ноті, задумує Австро-Угорщина і Росія урядити демонстрацію флот. Імовірности тим вістям надає присутність російської флотії в Триесті.

Новий Йорк. В ріжних місцевостях Кентекі застрілено підчас виборчих заколотів 7 осіб, а ранено 10. В Вїрджинії убито 2 особи.

Проповіди на сьвята і неділі цілого року

О. ПЕТРА БІЛИНСЬКОГО

часть I.

можна дістати у автора в Зарваниці, почта Вишнівчик, в книгарні Ставропільській у Львові і в книгарні Яблоньського в Тернополі по ціні 3 корон. 68(10—10)

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

— Від 1. до 15. надоліста 1903. —

величава програма:

1) Увертура (Реклямограф). 2) Marietta Welseron, фінансько-англійська співачка. 3) Brothers Nelson, комічний акт силачів. 4) Jane et Perret, французські дуєтисти і ексцентричні танцюристи. 5) Кльовн Артур, акробат, potpourri з тресованими псами. 6) Міжнародні перегони. 7) Les 3 follichons в золотім сьвіді. 8) У хестра. 9) Ariola Szezanovics Trio, гімнастичні баленси — живий млин. 10) Людвиковський з новим репертуаром. 11) The 3 Andrews, англійська пантоміна: «Все в звалищах». 12) Американський біоскоп. Нова серия образів.

Щоденно о 8. год. вечер представлєнє. В неділю і сьвята 2 представлєня о 4. год. епол. і 8. год. вечером. Що пятницї High-Life представлєнє. Білєти вчасїйше можна замовляти і набути в конторі Пльова при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Гамбург-Новий Йорк Гамбург-Галіфакс (Канада)

Відїзди кораблїз два раза на тиждєн. Про відїзди до Галіфакс повідомить ся в належитім часї. Осїнній план експрес і почтових пароходів:

16. вересня	Мольтє
18. "	Патріція
23. "	Фірт Бізмари
25. "	Фанція
28. "	Дайтшлянд
30. "	Бліхер
2. жовтня	Преторія
7. "	Августе Вікторія
9. "	Граф Вальдерзе
16. "	Паляція
23. "	Мольтє
30. "	Пенсильванія
31. "	Дайтш янд
4. надоліста	Августе Вікторія
6. "	Патріція
13. "	Бліхер
20. "	Преторія
27. "	Граф Вальдерзе
4. грудня	Мольтє
11. "	Дайтшлянд
11. "	Пенсильванія
18. "	Патріція
25. "	Бліхер

По всякі інформації, як ціпн переїзду, до рогу, належить звертати ся до нашої державно-концес онованої фірми, котра на всякі запитаня у всіх мовах дає точні відповіди.

З не важанєм

Фальк і С-на

Falck & Co. Hamburg, Brandsende 23a.

65(10—17)

Унтертеменауска фабрика виробів з глини
ІВАНА КНЯЗЯ ЛІХТЕНШТАЙНА
Unterthemenau bei Lundenburg, поручає:

8(19—24)

плити на стїні і мозаїкові, призначені яко найкращої якості, о річчї і продукції 10 мільонів плинг. Додатково: камінні рури і помпани цегла, рури до Аренованія, фаянсовані дахівки, подпавані і недолівані плити стїні, дахівки цинковані.

Імпортвані цїнни дєром і оплатно.
Число робітників 700.

Неустаюча Гіперпродукція

Ще більше однак в застрашаючих до неї відносинах ествуючий слабий попит

Полекші в сплатах після умови

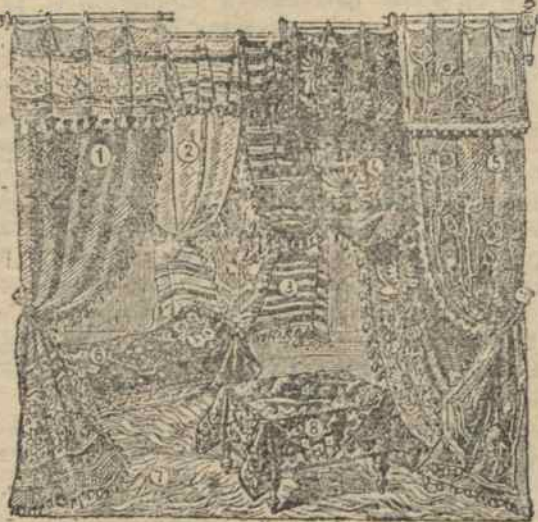
При плаченю готівкою 3% опусту

Повної готівки не вимагає ся

Полекші в сплатах після умови

нагромадили в численних фабриках і на ринках величезні припаси товарів, через що їх цїни так упали, що нинї незвичайно дешево можна вже набути доброї якості дивани, портїери, хїдники, налі на стїли і ліжка, коци, ковдри, лінолеум, церати і ріжні предмети декорацийні і люксуєсові, як також бізнесу мужєску і жіночу та інші потрібні артикули, а то тим лєкше повинно бути для ВПов. Пана набуване тих річїй, бо ВПов. Пан може собі сплату вигідно розложити.

Наша загально звісна, а головнї в Галїчїні помітно знана фірма, яка приєднала собі яко засаду пр давнїх товари при добрі бо без конкуренції низьких цїнах, приєднала собі

Наші низькі цїни викликають сензацію

Наші низькі цїни викликають сензацію

також систему і поклик: „повної готівки не вимагає ся“ і „полекші в сплатах можливі“.

В олд за сїм даємо наші товари на кредит всім П. Т. Урядникам державним і приватним без ріжницї стану і рангї, як також всім іншим особам приватним, добре ситуованим, котрі не хочуть або не можуть потрібні їм товари закуповувати за готівку і признаємо їм полекші в частинних сплатах, які можуть після умови бути розложені на місяці або квартали, причім з прїтїсною назначуєм, що „при продажи на кредит рішучо цїни товарів не змінюємо“.

Портїери штука кор. 130, 2, 3, і висше.

Хїдники метр по 30, 50 70 сот. і висше.

Дивани кїмватні 200/300 по кор. 11, 14, 18 і висше.

Фіранки коронковї пара кор. 250, 4, 6 і висше.

Кількасот решток хїдника по цїнах казочних.

Дивани церковні і перед вїтварі в великїм виборі.

Дивани стїнні 140/200 по кор. 6, 8, 10 і висше.

Коци флявелєвої 150/200 по кор. 4, 6, 8 і висше.

Капи на стїл по кор. 350, 5, 7 і висше.

Диванки перед ліжка по кор. 140, 2, 3 і висше.

Капи на ліжка по кор. 4, 6, 8 і висше.

Лїнолеум і церати в великїм виборі.

Крім тих висше наведених, поручаємо головнї наш богато знаменитий екад знаменитих родїй портїер, фіранок коронкових, етор алїмаційних, карїшїв, хїдників гоняних і козових до кїмат, на стїли і на кїртарі, дїльнє церковних диванів і перед вїтварі, диванів до сьвітлиць, до їдалєнь і до дїточих кїмнат, диванів стїнних і диванчиків перед ліжка і „ангора“, коци флявелєвої і новїтїх системи проф. Бгера, коци до подорожї, ковдер, кап на ліжка, на стїли, манатїв і як взагалї всяких артикулів декорацийних. Великий запас правдивих перських і орієнтальних диванів по цїнах без конкуренції низьких.

Жадаючи кредиту, конєч о трєса вперед нас устно або письмєнно повідомити, на які товари рефлєктує ся, та в який спосіб дотїчна квота має бути сплачена. В пїлї докованя потрібного закупна, просїмо ласкаво звернути ся до нас личнїю, а коди мешкє ся поза Львовом а прїїзд до нас не буде вигідний, просїмо ласкаво звернути ся до нас листовнїю.

За надїсланєм почтової марки на 10 сот. шлемо на жаданє наш богато їмпортванїй цїнник диванів, портїер, фіранок, хїдників, церат, лінолеум, нагорток на отоманї, накрївал на стїли і ліжка, коци до подорожї і до санок, дерок на конї, ковдер, го-белїнїв, манатїв та інших декорацийних товарів, біла мужєского, дамского і дїтинячого, шїфонїв, полотна, біла столового та інших потрібних артикулів.

Листи і замовленя належить адресувати:

Товаровий Дїм „Au Louvre“ у Львові, ул. Сикстуска 6. (Пасаж Гавсмана). 63(10-19)